

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Theologiæ Moralis

Moure, Antonio Fernandes de

Coloniæ Agrippinæ

Capvt III. De prudentia necessaria ad Confeßiones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40934

CAPVT III.

De prudentia necessaria ad Confessiones.

QUO AD tertiam conditionem quæ est prudentia. Hæc posita est, tum erga pœnitentem, tum erga seipsum. Erga pœnitentem debet esse prudens, præceptum in sex.

Primo in examine faciendo, vt scilicet roget verissima secundum cuiusque statum, ne doceat simpliciores ignota peccata, ne si ex habitu & professionis statum agnoscit, roget de circumstantijs, vt si sit Virgo, vel Monialis, ne pudeat & fortè mentiatur.

Secundo in monendo incauto pœnitente, si pœnitentem declaraturum complicem sine necessitate.

Tertio in relinquendo illum in sua bona fide, quando ex manifestatione putat nihil se profuturum, vt in impedimento matrimonij.

Quarto in confirmando se opinioni probabili in pœnitentis ipsius pœnitentis, absoluendo illum, si iuxta eiusmodi opinionem absolui potest; non ita si sponte petat ad consilium.

Quinto in applicandis medijs accomodatis pœnitentis, quæ ad duo dirigi debent. *Primo*, ad dolorem maximum peccatorum ex parte Dei offensi, summi boni, Optimi, Creatoris, Redemptoris, Benefactoris, &c. *Secundo*, ad propositum non peccandi de cætero, tollendo casus peccati, vt malam societatem, frequentationem talis loci, proponendo periculum mortis repentinae, grauitatem ingratiitudinis in recidiuo, & similia.

Sexto, in imponenda salutari pœnitentia, quæ debet esse accommodata peccatis, & pœnitenti, sed magis pœnitenti, declarando quanta deberetur eius peccatis, & cohortando ad maiorem.

Erga seipsum prudens esse debet. *Primo* in exquirendis caute circumstantijs sexti præcepti præparatorijs ad actum consummatum, modis minutis non necessarijs, ne se vel pœnitentem excitet ad aliquam tentationem.

Secundo, in vitando mutuo aspectu pœnitentis, præceptum

sertim si puer sit, vel fœmina; & nisi tabula interiecta sit, manus certè cum linteo intercedat.

Tertio, in agendo rigidius cū fœminis refocando superfluas narrationes.

In particulari autem quærat quispiam, qua prudentia agendum sit cum recidiuis?

Respondeo, & dico *primo*, confessarios non debere esse admodum difficiles in ijs absoluendis, tum quia ut plurimum in ijs non adest nisi remota occasio; tum quia non minus tenetur quisque vitare omnia mortalia, quam singula: & tamen si quis semper in aliquod mortale incidat, facilè solet absolui; tum quia propter hos pœnitentia est quædam Medicina, & alioqui *Matth. 18.* interroganti Petro dictum fuit, *Non septies, sed septuagies septies*, ignoscendum esse fratri peccanti.

Dico secundo, Aliquando potest differri absolutio, quando probabiliter dubitaretur de necessario proposito, quando autem adest verus dolor, & efficax propositum semper absolui potest.

Dico tertio, Remedia duplicia sunt, quædam iuuant, ne quis reincidat quædam postquam incidit, ne sæpius relabatur. Ante lapsum duo possunt. Primum, oratio aliqua breuis, ut illa: *Deus in adiutorium meum intende*: vel illa, *Cor mundum crea in me Deus*: vel *Fiat Domine cor meum immaculatum*. Solet enim hæc reincidentia maximè contingere in peccatis carnis, ut mollitiæ; fortè enim ex tali oratione Deus miserebitur, & auxilium efficax concedet. *Secundum*, applicatio mentis ad aliquid, quod pœnitentem retrahere possit à peccato, ut consideratio mortis, inferni, paradisi, beneficiorum Dei, &c. iuxta propensionem pœnitentis: aliqui enim magis mouentur pœnis, quam beneficijs. Sic etiam aspectus alicuius imaginis, ut Crucifixi, Christi alligati ad columnam, mortis, vel moribundi, vel denique alterius rei efficacis ad id. Demum admotio alicuius rei, quæ dolorem inferat carni, ut digitus ad candellam accensam, acus ad carnem, & huiusmodi.

Post lapsum autem hæc iuuant. *Primo*, recitatio Psalmi, *Miserere*, flexis vel etiam nudis genibus. *Secundo*, deosculatio terræ, quinquies vel plureis. *Tertio*, ieiunium in sequenti die, vel aquæ potus in sequenti mensa. *Quarto*, Nagel-

Magellum vel gestatio cilicij sequenti hora, vel vespere.
Quinto, elemosyna aliqua cara. Denique vt saltem post
 tertiam vicem redeat ad confessionem.

Dico quarto, hæc remedia omnia, vel eorum aliqua pro-
 ponenda esse pœnitenti, vt ipse sponte assumat aliquod
 tanquam necessarium: verè enim ipse tenetur ad aliquod
 ex ijs assumendum; non tamen imponenda sunt à confes-
 sario ex obligatione, nisi habito prius suauiter consensu
 pœnitentis; alioqui ferè potius obsunt, quam prosunt. Hæc
 de tertia conditione.

CAPVT IV.

De Bonitate requisita ad Con-
fessiones.

QUO AD quartam conditionem, quæ est bonitas. Hæc
 nõ est necessaria ad valorem Sacramenti, nisi per bo-
 nitatem accipiatur ipsa fidelitas, id est, intentio confitendi
 Sacramentũ, tunc enim esset necessaria etiam ad valorem.
 Ad rectũ autem modũ illud ministrandi necessaria est a-
 liqua bonitas, id est, dispositio debita, vt nimirum sit in
 gratia, vel breui confessione, si agnoscat in se culpã mor-
 talem, vel media contritione saltem existimata. Ad hanc
 autem pertinet solutio trium difficultatum. *Prima*, an
 confessarius teneatur admonere pœnitentem de statu, qui
 est ex se malus, vt si retineat rem alienam, vel habeat im-
 pedimentum irritans matrimonium, &c. Pœnitens autem
 bona fide existimat; vel rem esse suam, vel matrimonium
 validum esse.

Respondes primo, Si ignorantia esset vincibilis, teneretur
 admonere secundum omnes. *Secundo*, si est inuincibilis, nõ
 debet vnquam mentiri, nec confirmare pœnitentem in suo
 errore: si item ab eo interrogetur ex aliqua dubitatione,
 debet respondere secundum veritatem quantum satis est
 pro interrogatione. *Tertio*, tacere veritatem potest, quã-
 do non adest spes probabilis fructus, aut timetur scanda-
 lum vel graue incommodum pœnitentis: correctio enim
 fraterna non obligat, quando non est spes, vel cum tanto
 periculo: quando autem speraretur fructus absque scanda-
 lo, vel graui incommodo pœnitentis, tunc teneretur tam
 ratione officij, quam ratione correctionis fraternel.